

YARIK DUDAK DAMAKLI ÖĞRENCİLERİN ÖĞRETMENLERİNE MEKTUP

*Yüzümle Mutluyum
Derneği*

Bu kılavuzda yer bilgiler Amerikan Damak Yarığı Derneği'nin (Cleft Palate Foundation) web sitesinden izin alınarak çevrilmiştir.

Ayrıntılı bilgi için: <http://www.cleftline.org>

www.yuzumlemutluyum.org

info@yuzumlemutluyum.org

Öğretmenlik yaşamınız boyunca sınıfınızda dudak ya da damak yarığı olan birkaç öğrenciniz olmuş olabilir. Dudak ve damak yarığı hamilelik sürecinde çeşitli nedenlerden dolayı bebeğin yüz bölgesindeki yapıların birleşmemesidir. Ortalama olarak her bin doğumda bir görülür. Damak yarığının kendisi herhangi bir zihin engeline ya da davranış problemine yol açmaz. Bu nedenle sınıf ortamında, diğer öğrencilerinize nasıl yaklaşıyorsanız bu öğrencilere de fark gözetmeksizin aynı şekilde yaklaşabilirsiniz. Dudak ya da damak yarıklığı olan bir öğrencide davranış problemleri veya öğrenme güçlüğü olduğunu düşünüyorsanız, bu öğrenciye, aynı problemi ya da güçlüğü yaşayan diğer öğrencilere davrandığınız gibi davranabilirsiniz.

Dudak ve/veya damak yarıklığı olan çocuklarla ilgili karşılaşılabileceğiniz ve bilgi sahibi olmanız gereken bazı problemler vardır. Öncelikle, bu çocukların damak yarığına bağlı kulak enfeksiyonu geçirme olasılıkları hayli yüksektir. Dolayısıyla bu çocukların işitmeleri düzenli olarak kontrol edilmelidir. İşitmeye ilişkin bu hassas durum, sınıftaki oturma planını nasıl oluşturacağınız konusunda belirleyici olmalıdır.

İkinci olarak, çocuğun dudağında görülür bir yarıklık ya da yarığa bağlı bir yara izi olup olmadığına

dikkat etmelisiniz. Çocuk, dudağındaki yarıklıktan ya da yara izinden dolayı rahatsızlık duyuyor, utanıyor olabilir. Sınıftaki diğer öğrenciler de yarıktan kaynaklanan görüntüsünden ötürü çocukla alay ediyor veya onu rahatsız ediyor olabilirler. Böyle bir durumun yaşanmaması için öğrencilerle grup etkinliği düzenleyip, bireysel farklılıklardan söz edebilir; öğrencilere aslında her birinin birbirinden farklı olduğunu söyleyebilirsiniz. Bu tür bir etkinlik öğrencilerinizin bireyler arasındaki farklılıkları ve kendileri gibi olmayan kişileri daha kolay kabullenmelerini sağlayacaktır. Ortak ilgiler belirlemek sınıf içinde farklılıkları olan çocukların sınıfla kaynaşmasını sağlayacaktır.

Üçüncü olarak bilinmesi gereken bir başka durum, dudak ve/veya damak yarığı olan çocukların bazı durumlarda konuşma terapisi alması gerektiğidir. Çocuk, haftanın bazı günlerinde konuşma terapisi almak için kliniğe gidebilir ve devamsızlık yapabilir. Konuşma terapisi alınması çocuğun ders başarısını, kendine olan güvenini arttıracaktır. Öğretmen ve terapist işbirliği bu süreci çocuk için kolaylaştıracak ve terapilerin daha etkili olması sağlayacaktır.

Dördüncü olarak, dudak-damak yarıklı pek çok çocuğun tedavi süreci, okul çağındayken devam etmekte, bu çocuklar yine bu dö-

nemde çeşitli ameliyatlarda geçirmektedir. Tedavi süreci ve ameliyatlarda çocuğun okula devamını etkileyebilir. Böyle bir durumda çocuğun, derslerinden geri kalmaması, devamsızlığından dolayı sınıftaki diğer öğrenciler tarafından dışlanmaması için göstereceğiniz anlayış ve kolaylıklara ihtiyacı vardır. Öğretmeni olarak sizin ve sınıftaki arkadaşlarının vereceği destek, çocuğun bu süreci daha kolay geçirmesine yardım edecektir. Sınıftaki diğer öğrencilerle birlikte resimli ve eğlenceli "Geçmiş olsun" kartları hazırlamak bile damak yarığı olan çocuğa verebileceğiniz çok önemli bir psikolojik destektir. Bu ve benzer etkinlikler çocuğun moralini düzeltecek ve ameliyat sonrasında okula devam etme konusunda daha istekli olmasını sağlayacaktır.

Beşinci olarak, çocuğun kulakları, dişleri ve konuşma mekanizması ile ilgili muayene günleri olabilir. Aileler muayene günlerini okul saatine denk getirmemeye çalışsa da muayene saatleri ile ders saatlerinin çakıştığı günler de olacaktır. Bu durumda göstereceğiniz anlayış ve müfredattaki önemli, zor konuların anlatımının çocuğun muayene günleriyle çakışmaması çocuğun akademik olarak gelişmesinde çok önemlidir. Bu muayenelerin tedavi sürecinin daha başarılı olması için gerekli olduğu unutmamalıdır.

Dudak ve damak yarıklığı olan bir çocuk da "normal" gelişim basamaklarını takip edecektir. Genellikle, dudak-damak yarıklığı ile çocuğun zeka düzeyi arasında bir ilişki yoktur. Dudak ve damak yarıklığı olan pek çok çocuk, okul derslerinde başarılıdır ancak, son araştırmalar, dudak yarıklığı olmaksızın sadece damak yarıklığı olan çocuklarda öğrenme güçlüğü görülme olasılığının yüksek olduğunu göstermektedir. Siz de böyle bir çocukta öğrenme güçlüğü olduğunu fark ederseniz çocuğun psiko-egitimsel bir yaklaşımla değerlendirilmesini sağlayarak ve çocuk için gerekli olan uygun eğitim planlamasını yapabilirsiniz. Mümkün olduğunca erken müdahale çocuğun öğrenme becerilerini

geliştirebilir ve çocuğun özgüven eksikliği duyması ya da okula devam etmekte güçlük çekmesi gibi ikincil problemlerin ortaya çıkmasını engelleyecektir.

Sınıfınızdaki diğer öğrencilerin velileriyle görüştüğünüz gibi dudak-damak yarıklığı olan öğrencinizin velisiyle de mutlaka görüşmelisiniz. Böylelikle çocuğun ve ailenin yaşadığı süreç hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olabilirsiniz. Tedavi sürecinin, yarıklığın yerine ve boyutuna, çocuğun fiziksel gelişimine göre her çocuk için farklılık göstereceğini de unutmamalısınız. Bu çocukların velileri ile görüşürken, bu kişilerin sadece iş ve ev sorumluluğunu t

aşımadıklarını, tedavi ve terapi süreci için de zaman ve emek harcadıklarını göz önünde bulundurmalısınız. Bu süreç, velilerin zaman zaman bıkmasına ya da umutsuzluğa kapılmasına yol açabilir. Sizin desteğinizi görmek bu kişileri yüreklendirecektir.

Dudak-damak yarıklığı olan bir çocuğa bütüncül bir yaklaşımla bakılmalıdır. Çocuğun, belli zamanlarda muayene, terapi ya da ameliyat olmak için yapacağı devamsızlık ile ilgili anlayışınız çok önemlidir. Durumundan dolayı sosyalleşme ve çevresindekilerle etkileşime girmekte zorluk yaşamaması için göstereceğiniz ilgi, çocuğun sınıfınızdaki diğer öğrenciler gibi geliştiğini ve ilerlediğini görmenizi sağlayacaktır.

Sınıfınızda dudak-damak yarıklığı olan bir öğrencinin olması hem size hem de diğer öğrencilere bireysel farklılıkları tanıma ve anlama fırsatı verecektir. Derslerinde ve sosyal yaşamında göstereceği başarı, her öğrencide olduğu gibi dudak-damak yarıklığı olan bu öğrencinin de kendisiyle ilgili olumlu bir bakış açısı oluşturmasını sağlayacaktır. Öğretmenlik yeteneğinizi kullanarak bu olumlu bakış açısının oluşmasına asıl katkıyı siz değerli öğretmenlerimiz yapacaklardır.

Dudak-damak yarıklığıyla ilgili daha ayrıntılı bilgi için;

İstanbul Medipol Üniversitesi Dil, Konuşma ve Yutma Terapisi ve Yenilikçi Teknolojiler Araştırma ve Uygulama Merkezi (MEDKOM)

Web: <http://medkom.medipol.edu.tr/>

Bağlarbaşı Mh. Kumru Sk.

No:10/5 Maltepe İstanbul

+90 530 834 63 57

+90 216 443 88 09